Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САҺА ОЛОХ

Хаһыат 1931 сыл алтынны ыйтан тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААҺЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААҺЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№74 (5119) | 1978 сыл. Бэс ыйын 22 күнэ ЧЭППИЭР | Сыаната 2 харчы

ДИМИТРОВСКАЙ БИРИЭМИЙЭ ЛАУРЕАТТАРА

СОФИЯ, бэс ыйын 17 күнэ. (ССТА). Бүгүн маҥа эйэҥи, демократыаны уоннА социальнай протрсһы өйөөһүнгэ общественнай-политическай, научнай уоннА айар үлэлэрин иһин Димитровскай бириэмийэ лауреаттарын аттарын ыгыллар ТҮҺҮГЭН БНР Государственнай Советын Ыйаах президиумун таһаарылыннА. Бу аттары ылар чисэтэннилэр:

Леонид Ильич **Брежнев** — Советскай Союз Коммунистическай партиятын Киин Комитетын Генеральнай секретаря, ССРС Верховнай Советын Президиумун Председателэ;

Урхо Калева **Кекконен** — Финляндия Республикатын Президента;

Доминик **Урбани** — Люксембург коммунистическай партиятын бочуотаах председателэ;

Габриэль Гарсиа **Маркес** — Колумбия суруйаачыта.

Орбитаҕа үлэ күнэ

«Салют-6» — «Союз-29» сааллар научнай-чинчийэр комплекс орбитальнай кэтүүтэ сыҕаналар. Космонавтар Владимир Ковалёнок уоннА Александр Иванченков станция хомулаубут бортааҕы системаларын уоннА научнай аппаратураларын үлэлиир турукка киллэриигэ уоннА «Союз-29» хараабыл бортааҕы системаларын хомуйуугА үлэлииллэр. Космическай комплекс бортааҕы системалара сөпсөохтүү үлэлииллэр.

ССТА.

Ходуһаҕа киириэх иннинэ

Оройуон совхозтара быйыл 33000 тонна оту, 9000 тонна силааһы, 4000 тонна сенаһы, 900 тонна витаминнаах от маскатын бэлэмниир соруктаахтар. Курааҥы сайыҥга итиллэри толору сөпсөтөөнкалааһыны ол саастыбыт дьаһаллар эрдэттэн үчүгэйдик бэлэмнээн, улаһыт күүһү таба аттаран туруоруу уоннА киниилэрэ дьыл уратыларын кэннинэ өйдөтүү эрдиллэр. Онуу учуоттаан ССКП райкомун бюрота уоннА райисполкома бирдии хаһаайыстыбаларынан чинчу соруохтарын тиэрдибиттэрэ.

Бу күннэргэ звеноолар саастаптара чуолкайдаан, звеноводтар аналлаах, оттуур маршруттара быһаарылаан бүттүлэр. Ол эрээри техника бэс ыйын 15 күнүгэр дэриэ өрөмүөнкэнэн аналлаах комиссиялара туттарыллыахтааҕа толоруллубата. Бу үлэҕэ ордук улахан бытаарыныы «Чурапчы» уоннА Субуруускай аатынан совхозтар таһаардылар.

Ходуһаны нүөлсүтүүгэ, уоһурдуулары киллэриигэ, быһыт бүтэйдэри сабыыга, ыраастаһыыҥа, о. д. а дьаһаллары ыытыыга биллэриллибит мөсөччүктэр тэрээһиннэр суох ыытылыннылар. Сиигирдэр быһыттары, спердийэ бүтэйдэри өрөмүөннэһиин, капитальнай бүтэйдэри тутуу былааннара туолбатылар. Силлэс траншеяларын бэлэмнэһиигэ ходуһа сирин туһсаран өгөрүүгэ үлэ ыытыллан да көрбөтө.

Минеральнай уоһурдууну киллэриигэ тиэрдиллибит былаан 2092 гектарыттан эрэ толорулунна. Баара-суоҕа 2150 гектардаах ходуһа ыраастаан, сорудах эмиэ толорулубата. Үгүс сирдэргэ аһыыга туран эрэрин үрдүнэн эмтээһин тэриллибэтэ.

Совхозтар салаталара суоһу аҥылыгын соҕотөөнкалааһыныгА бэлэмнэниини күүһүрдэр уоннА суоһу күннэргэ ситэрэр дьаһаллары ылыах туоластахтар. ОттоохтуугА, силлэстэһиигэ, суоһу аҥылыга буолар итиитүралары ыыныга үлэлиир звеноолары техниканан толору хаамчыйыыга, ходуһа сирин сыһыарыыга уратыы болҕомто уурулуохтаах.

Быйыл оройуон үрдүнэн барыта 103, ол иһигэр от тоохуҥуга 98, сүмэһиниэх аһылыгы бэлэмнэһиигэ 2, от мэскатын сөпсөөнкалааһыныгА 3 звеноолар үлэлиэхтэхтэр. Барыта 15 толору механизациялаах, 21 механизированнай агардаах, 30 колонон, 32 иҥиниэн үлэлиир звеноолар туруорулуохтаахтар. Онно барыта 1798 киһи үлэлиэҕэ. Курааҥ дьылга кэлэ, илии звеноларын ордук хото туруоруу наада. Атын сирдэрдэ, ыраах үрдэхтэргэ оттуур звенолары эрдэ тэрийэн ыытыахха. Оттоохуҥуга общественность кинигиэх тардыылыахтаах.

Силлэстэһиин уоннА от мэскэтин бэлэмнэһиҥ быданнарын толоруурга суоһу аһылыгар аналлаах ыҥырыыны көрүүнү-харайыыны түпсарыы, кыаллар сирдэригэр сиигирдии улахан оруолланыаҕа.

Тракторлары, холбоонор маһыыналары өрөмүөнньөһүнү, туттар сабы-сабыгэлэ онностуулуу ситэрэн, оттоохуҥ бастакы күннэриттэн үлэҕэ туох да тардыыта суох туруу ситиһиллиэхтээх.

Совхозтар парткомнара, профсоюз рабочкомнара отделениелэр, оттуур звеноолар, бириигадаалар отчуттар икки ардыларыгар социалистическай куоталаһыны усуловуйаларын субу күннэргэ бигэргэтэн, хас бириигдии үлэһиккэ тиэрдэ охсоллоро наада.

Хомуурга бэлэмнэниини төрөөбүннэрэхтик ыытан оттоохуҥ бастакы күннэриттэн толору күүһүнэн үлэлээһини тэрийбит эрэ отделениелар быйылгы сыл соруктарын ситиһиилэрэхтик толороохтара. От үлэтин кэмигэр политическай-маассабай үлэ хонуутааҕы оттуларга, звеноларга тиҥиҥэ быстыбаттык ыытылларын хаамчыйар дьаһаллар эрдэттэн олохтоноолорун барыларыйнай тэриллэлэр ситиһиэхтээхтэр. Агиткульбригадалар саастаптарын ЫБСЛКС райкома, культура отдела быһаара охсуохтаахтар. Үөрэнээччиларга үлэ уоннА сыныйалаан лааҕырдарын, производственнай бириигэдэлэр саастаптарын сүүмэрдэһиини, салайаачыларын булууну субу күннэргэ эмиэ ситэрэ охсуохха.

От хомуурун бастакы күннэриттэн — ходуһаҕа үдэрнай үлэни!

Комсомолка Екатерина Аммосова сибээс оройуоннааҕы рослыгар үйүс сылын үлэлиир. Кымыс күннэтэ маллаҕа сибиэкэй хаһыаттары, сурунаалары, түүтүүлээх күлбү сурукторы тиэрдэрэ сиэтэллэр. Хаһан баарар үлэҕэ үтүө ырбастааччылыы сыһыаннаһар почтальонка коллектив тарбахха баттыыр бэлиитэ буолар.

В. БАРАШКОВА фотота.

ҮӨРҮҮ-КӨТҮҮ АРГЫСТАНАН

Тиһиги оройуоммуун ыытта доордуу сибээһи тутуһар, шефтэпэр Нерюнгри делегацията оройуон сайыҥгы спартакиадатын үөрүүтүгэр-көтүүтүгэр ыытыны, шефтэһэр совхозтарыгар сылдьыталаата.

Бэс ыйын 17 күнүгэр делегация чилэннэрэ быйыл саҥа тэриллибит «Чурапчы» совхозка ыалдьыттаатылар. Онно «Спецмонтажспецстрой» Нерюнгриттааҕы управлениетын начальнигын солбуйаччы А.Е. Калинкин совхоһу ыытта шефтэһин дуогабарын барыллаан өгөруста. Ыалдьыттар Бэрэ сайылыгар сылдьан суосуһуттар үлэлэрин-хамнастарын ыытта билистилэр, саҥа тиҥиҥ тутуллубутун, фермаҕа механическай ыайын киллэриллэ. бытын бөрөкэ кэрэхсээтилэр.

Делегация чилэннэрэ ити күн иккис анарыгар оройуоннааҕы спартакиада аһаллыыларыгар кытыныылар, спортсмэнай күрахтэһиилэри, ат сүүрүүтүн көрдүлэр.

Барыахтарын иннинээҥи күн киниилэр Аччыгый БАМ-ы кытта шефтэһэр оройуон саамай бодоҥ хаһаайыстыбатыгар — Һарл Маркс аатынан совхозка сырыыттылар. Мыҥдаҕаайыта киирэн Амма орус кэрэ кэстүүлэах миэстэлэригэр сыныаннылар.

Саха сирин Соҕуруу оттун индустриальнай иннин уоннА Аччыгый БАМ үлэһиттэрин представителлэрэ оройуонтан үс күн устата астына ыалдьыттаан, сыалларын-соруктарын барытын толорон бэс ыйын 19 күнүгэр бардылар.

СЫЛ АҺАРЫГАР БИИР ДА ХААЛЫЫЛААҒА СУОХ!

ЭЛБЭХ ЭМИС ЭТ ИҺИН

Сылаҥ бостуукторын социалистическай эбэһээтэлистибэлэрэ

Биһиги, «Чурапчы» совхоз Сылаҥнаааҕы отделениетын субан суоһуттан бостууктара, ССКП КК Генеральнай секретаря, ССРС Верховнай Советын Президиумун Председателэ табаарыс Л. И. Брежнев Сибиигэ уоннА Дальнай Востокка ааҕа сылдьан тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин иннилэригэр туруорбут улахан соруктарын олохтоохтолларыгар бары күүспүтүн, сатабылбытын аҥыахпыт. Ол иҥин Амма оройуонун суоһуттэрэ сайыҥгы мэччирэҥ ыйдарыгар субаннары күүскэ толоһуттуугА республикаҕа таһаарбыт ыҥырыыларын ейдээн, бэйэбит ис кыах-тарбытын аҕалан-суоттаан көрөн баран, маныык социалистическай эбэһээтэлистибэни ылынабыт:

— туппут 294 субан суоһубутун бириҥ да эмчиҥэннэккэ нитэн, хас бириигдиэрэн сайыҥгы туорт ыйга 100 кг толоһуттуохпут, онон валовойунан 289 центнер эти өгөрүөхпүт, күһүн туттарбытыгар бириигдии суоһу орто тыыннаах ыйаанныы 400 кг-ҥа тиэрдиэхпит;

— тыны тыһаҕастары, тиҥэһэлэри, ынахтары барыларын оҥуһунан сүүрыахпыт уоннА 90 бырыһыаннара ууланалларын ситиһиэхпит;

— хаччахпытыгар эбии 3 км сири саҥа маһынан бүтэйдиэхпит, 10 километрдаах бүтэйи өрөмүөнүөхпүт;

— сыл устата суоһулэрбитигэр 3 тогул тканевай препараты биэриэхпит уоннА 2 тогул куйукталарын эмтиэхпит;

— бырдах күүскэ туһэр кэмигэр туталаһыны олохтуохпут;

— сайын устата суоһулэрбитин маршруттаан, режимнэ ыытаанахтын тутуһан маччитиини тэрийиэхпит;

— мөлтөх турунтаах суоһулэргэ комбинаарму сиитиэхпит, барыларыгар туруу салатыыны олохтуохпут.

Бостууктар: А. Д. ТРОФИМОВ. И. К. МАКАРОВ.

БАСТААБЫТЫН КУРДУК БАСТЫЫ ТУРДУН

Орто оскуола кэннитэн кыргыттар уоннА уолаттар производствоҕа сыһаччы үлэлии тахсыылара үтүө үгэскэ кубулуйан иҥэр. Билигин оройуон совхозтарыгар ыччат бириҥ сүрүн быһаарар күүһүнэн буолар. Элбэх уолаттар уоннА кыргыттар үлэҕэ-хамнаска бэртэхэй ситиһиилэрдээхтэр. Киниилэртэн бириҥдэстэриэн комсомолец Дмитрий Портнягин буолар.

Икки сыллааҕыта эта. саҥа оҥуһу бүтэрбит уолчаан төрөөбүт-үөскээбит Арылыаҕар бороосу көрүүтүгэр үлэлии тахсыыта. Билигин Дмитрий «Чурапчы» совхоз тарбахха баттыыр үлэһитэ. Киниэ кыстык устата хас бириҥдии бороосу 122,3 кг толоһуйуутун ситиһан совхоһуттар бастыҥынан буолла.

Эдэр сүөсүүт бу күннэргэ күөх сайын быйанын сомсуһа от үлэтигэр киирэргэ бэлэмнэнэр. Оттоохуҥуга да атыттартан хаалсыа суоҕа диэн эрэниллэр.

Д. ДМИТРИЕВ.

Үлэ саҕаланна

Биһиги, Карл Маркс аатынан совхоз Одьуулуунаааҕы отделениетын үлэһиттэрэ, бу күннэргэ от үлэтигэр киирэр техника өрөмүөнүн ыытта. Сыт

Билигин өрөмүөнгэ 6 киһи сылдьар. Быйыл күөх сайын быйанын хомуйса ходуһаҕа 130-са киһи киирэҕэ.

С. МАТВЕЕВ.

САЙЫЛЫК ИЛГЭТЭ ҮРДҮҮР

Карл Маркс аатынан совхоз Бахсытаааҕы отделениетын сүөсүһүттэрэ күҥгэ бириҥдии ыынахтан 6,8 кг үрүт илгэни ылаалар. Оттон отделение үрдүнэн 35 центнер үүт ыыналар. Ити былырыыныытаагар 6 центнериэн ордук. Күннэҕи үүттэн 28 центнера государствоҕа туттарыллар.

Бахсылар бу ситиһиилэрин оссо чинэтэргэ дьулуһаллар.

А. ГОТОВЦЕВА.

СЫРАЛААХ ҮЛЭҺИТ

Петр Степанович Софронов суоһу көрүүтүгэр ер сылларга үлэлээтэ. Киин быйылгы кыстыкка Карл Маркс аатынан совхоз Болуҥурдааҕы отделениетыгар ыччат суоһуну көрдө. Адтыҥныы ыйга 41 бороосуну туппута. Оччолорго киниилэр бириҥдиилэрэ ортотунан 87 кг 600 грамы үөскүүр этилэр. Кыстык ыйдарыгар Софронов бары күүһүн-кудаҥын, сатабылын уураннА үлэлээтэ. Ол түмүгэр хас бириҥдии бороосу орто ыйаанныа 219 кг 600 граммҥа тиҥиҥдэ, ол эбэтэр 132 кг 200 грамм привес ылылыыта.

Билигин Петр Степанович 95 саҥа төрөөбүт ыырайдэрэ ылан короостоо сылдьар.

В. СОЗОНОВ.

ССКП РАЙКОМУГАР

Совхозтарга капитальнай тутуу тэтимин күүһүрдүөххэ

Быйыл ороҕуон совхозтарыгар капитальнай тутуурга Тыа хаҺаайыстыбатын министерстводуттан 2526,2 тыс. солк., ол иһэр тутар-таҥар үлэлэрга 1071,4 тыс. солк., үн көрүлүүгэ, Сыл устата 3692,6 тыс. солк. сүрүн фонда туһаҕа киллэриллиэхтээх. Итиэннэ эбэх тарыйар, хонтуруоллуур үлэни эрдэтиэ. Ол үрдүгэр совхозтар салайаччылара бу сүүмэх суоллаах кэскилгэ дылалаах бэлэмнэниэхтэрин диэри сөп, суох сылыктыылыны, тулуйуллуубат быстарыны таһаардылар, бэс ыйын 1 күнүнэн тутуунан баара-суоҕа 363 тыс. солк. тутууну ыытан, былаанарыын 15,6 бырыһыан эрэ толордулар.

Элэх ситэриллибэтэх уонна быйыл үлэҕэ киллэриллиэхтээх тутуулардаан Карл Маркс аатынан совхоз наһаа улахан хаалымыны таһаарды. 8 объектан иккитигэр эрэ үлэни ыытар. Бу хаҺаайыстыбаҕа объектары тутуу, үлэҕэ киллэрии болдьохторун кэнин кэҥиҥ үгэнэ кубулуйда. Мындаанныга 1000 сүөһү турар хотонун үүтү тутар блога баччаагына диэри ситэриллибэтэ. Хас да сыл туттуллар Төлөй Дириҥин аанньыса быйыл бастаҥы кварталга үлэҕэ киллэриллиэхтээҕэ эмиэ кыаллыбата. Бахсы Толоонун кулууба эмиэ «бөтүгүлэхтэр» ахчаанарыгар киирдэ. Оттон Чыаппара хотонун комплексын тутуу үһүн бириэмэҕэ соҕуллан баран үһүгэр тиийэн титуллан хаалла. Совхоз быйыл бэс ыйга баара-суоҕа 37 тыс. солк. үлэни ыытан былаанын 13,2 бырыһыан толордо.

Эрилик Эристин аатынан совхозка да балаҺыанньа бөрүкүтэ суох. Манна быйыл алта объект үлэҕэ киллэриллиэхтээбиттэн биллиннитэ түөрдүгэр эрэ тутуу барар. Бу хаҺаайыстыбаҕа Хайахсыт хотоно, Чэмэр маҕаһына сиэрэ суох үһүнүк тутуллаллар.

Капитальнай тутуу кэнниин ыйдарга Субуруускай аатынан совхозка балачча ыытыллан эрэр. Ол үрдүгэр манна эмиэ болдьохторугар ситэриллибат буолбут объектар суох буолбатахтар. Холобур, Болтоҥоҕо тутуллар таҥарыга быйыл 423 тыс. солк. үлэ ыытыллан ситэриллиэхтээҕэ аастыт бэс ыйга баара эрэ 33,2 тыс. солк. туһаныллыбта. Оттон эмиэ манна хотон тутуута иккис сылын үбүлэҥэр эрээри үлэтэ баччаагына диэри саҕаламмакка турар.

Саха тэриллибит «Чурапчы» совхозка тутуу тэтимэ эмиэ бытаан, былаан чиэппэрин эрэ кэриҥэ тохоруллан иһэр.

Совхозтарга тутууну ыытар тэриллэлэр—«Якутсельстрой» совхозстрой» холбоһук уонна «Якутсельстрой» трест туһэр-таҥар учаастактара өҥдөрааттасыгар сөбэстарэн бириэмэтэлэр үчүгэй хаамыстыбалаах тутуута кэнники сылларга кэрдэбүлэ эмиэ тэбэтиннэ үлэлээн каллаалар.

Итиэ чахчылар совхозтар салайаччылара, партиялаах тэриллэлэрэ капитальнай тутуу бөҕүрүоскэ тарыйан-молтохтуу дьарыктаналларын, бу кэскилдээх сыалҕа солбуйуллуоҕун эссэ да ситэ ууроат-тарын көрдөрүллүөр. ХаҺаайыстыбалар директордара, туһаннаах специалистара быйыл-смета документыларын бэлэмнэнэллэр адаҕыы молтохтуу дьарыктаналлар. Биллиэн быйыл институттарга Субуруускай аатынан совхозтан 5, «Чурапчы» совхозтан 4. Эрилик Эристиэнтэн 1 эрэ объектар ыытыллыахтаах сылдьаллар, оттон Карл Маркс аатынан совхозтан биир да объект суох. Итиннигэ олорон кэлэр сылга капитальнай тутууну хайдах ыытыахха сөбүй?! Ол оннугар сорох салайаччылар капитальнай тутуу объектарын урдуттан кэдэрэнэ көрдөөн эрэлэр ыытыллыбат хатах тутуулары ыытарга дьулуһар омсолоох суолга туралларын.

Капитальнай тутуурга үчүөт-отчуотунас туруга эмиэ молтох. Совхозтар директордара, тутуурга ИН, женердэрэ государственнай отчуоттары бириэмэтэлэр түһэрбэт, сорох ыйдарга букатын да сөргөбөт түбэлтэлэри таһаара олороллор. БалаҺыанньа итиннигин үрдүнэн совхозтар партиялаах бөҕүрүоска халаайыстыбаннай салайаччылары бириэмэтигэр сөптөөхтүн туһаайан биэрбэттэр, тутуурга бастаҺыаннай састаантаах бөлүөгэдэлэри аттаран туруоруурга, киниилэр иннилэригэр социалистическай куоталаһыны тэриннигэ болҕомтолорун ситэ уурбаттар. Тутуллар объектарга рабочай былааннар, графиктар бириэмэтигэр оҥоһуллубаттар уонна олор туолуулара күннэтэ хонтуруолламмат.

ССКП райкомун бюрота, соторутаабыта бу бөҕүрүоһу дьүүллэҥэн баран, капитальнай тутуурга сөптөөх болҕомтону уурбатахтарын, салаллаты олохтооботохторун иннин совхозтар директордарын, партийнай тэриллэлэр секретардарын кытаанахтык саҥалэтэ уонна ыйыллыбыт итэҕэстэри түргэнник туорааталларыгар, пятилетка үһүс сылыгар былааннаах объектары халбаҥа суох үлэҕэ киллэрии хааччыйалларыгар кинилэри эбээһинэстэтэлэтэ. Бюро быйыл ситэриллиэхтээх, үлэҕэ киллэриллиэхтээх объектар графиктарын саҥалыы бигэргэтэ.

Бюро ууруннарар капитальнай тутууну ыытар тэриллэлэр салайаччылара тт. Плотников С. Н. уонна Сивцев И. Н. ударнай сыл сорудахтарын булгуччу толороро, үлэҕэ киллэриллиэхтээх объектары ыйыллыбыт болдьохха хайаан да ситэрэргэ эбээһинэстэннилэр.

Госбанк отделениета (управляющай таб. Евграфов Д. И.) капитальнай тутуу үбэ бириэмэтигэр [illegible] кэдьүүстэхтик туһаныллыытыгар хонтуруолу күүһүрдүөхтээх.

Азербайджан Ленкоранскай ороҕуонун Бүтүн Союзтаабы обуруотунан аатыллалар. Производственнай идэтигин, киниилэрин онус пятилетка иккис сылыгар обуруот аҥыы үүнүлэриин пятилеткаабы былаанын баалтарар тосул толороро эбээһэтэлистибэ ылыллыа. ХаҺаайыстыба үлэһиттэрэ бысыл сектортан ортотунан 130-туу центнер үүнүүнү ыларга быһаарынныылар. Ол муорматаабар 100 центнериэн үрдүк.

СНИМОККА: Аббасов аатынан совхоз эдэр обуруотчуттара Азада Ахметова, Зармишан Кулиева, Мадина Момедова хаппыстаны хомуйаллар.

Н. ХАЛИЛОВ фотота.
ССТА фотохрониката.

СОВХОЗТАРГА ЫҺЫАХТАР

Олтоорунньукка, бэс ыйын 20 күнүгэр, ороҕуон совхозтарыгар саха сайынгы национальнай бырааздыньыгар —ыһыахтар буолан аастылар.

Тыа сирин үлэһиттэрин бу үйэ-саас туһары үөс буолбут тыжуулара сааскы хонуу үлэлэрин тэмэхтээбин, от хомуурдаах күүһү көрүнүү бэлэтинэн үрдүк уоруу-хотуу быыстыгар- майгыгар ааарылыннылар.

СЫЛАҤ

Үһүн Күөл боһуоластаа арҕаа өттүнээҕи хатыҥ чэрэк бөҕэ поступлаах мунньугар быйыл саҥа тэриллибит «Чурапчы» совхоз ыһыаҕар алгах ньиҺо муҺуннуо.

Үрүҥ ылгэ чороонун формалыынан бөрө туһаҕайдык тутуллубут ыраах ханы тула мустубут дьону итиннигэ эҕэрдэлэн, саҥа хаҺаайыстыба үлэтин-хамнаһын биллиҺиннэрэн уонна кини коллективын утаппыллыбат соруктарыгар тохтоон совхоз директора И. Н. Аммосов тыл этта.

Үөрүүлээх быыстыгамайгыга ССКП райкомун бастакы секретара И. П. Листиков совхоз бастын механизатора, ороҕуон чемпион шофера В. Д. Барашковка Үха Албан Аатын III степеннээх орденын туттарда.

Итиэ каннаттан совхоз үлэһит дьонун сэрии уонна үлэ ветерана Н. Г. Скрябин, Эрилик Эристин аатынан совхоз директора С. И. Сергеев эҕэрдэлэстилэр.

Күн иккис аҥарыгар анаан-минээн саҥа оҥоһуллубут стадионнаа спортивнай күрэхтэһиилэр, оттон кэнэ сүүрүк аттар үрдүс быдьаһыылаарэ барт хатыҥыылаахтык ыытыллыбыттар.

ХАТЫЛЫ

Манна ыһыах үчүгэй тэрээһиннээхтик, барда. Бырааһыныыны кыардьаҕастар күүстэрин хоҺоонньуулара дьон-сэргэ болҕомтотун тарта. Сүүрүүгэ С. Л. Говоров тэтиэҕин булбата. Оттон мастардьыһыытыгар М. М. Неустроев биллиэн да тэтиэҕэйин көрдөрдө.

П. МАССАЕВ.

ХАҺАХСЫТ

Иллэрээ күн ыһыахтар Эрилик Эристин аатынан совхоз барыа отделениелэрэ ыытыллыыллар. Хаардар уонна хайахсыттар Балыктыма сайылыктарыгар түмүстүлэр. Спорт хаамыылаах көрүүнэриэхтэр барт эрэ спиллэх күрэхтэһиилэр буоллулар.

Түһүлгэҕэ сахалыы оһуохай дьиэрэйдэр. Нэйилиэннэ бөрө астына, хоҺуйа көрүлэтэ.

Г. КУЗЬМИН.

ЫБСЛКС 60 сыла туолуутун көрсө

ҮТҮӨ ҮГЭСТЭРИ УТУМНААН

1932 сыллаахха итиннэҕи бөтүрхай колхозтары холботолоон Мырылаҕа «Автономия 10 сыла» диэн бинр колхоз тэриллибитэ. Сотору буолаат Нестор Савич Соловьев аатынан саҥа нэһилиэк олохтоммута.

Итиэ сыл сааһыгар ороҕуоннан комсомолец Василий Яковлев командировкаланан кэлэн, оччотообу оскуола комсомолецтарын киллэрэн туран, саҥа колхозка комсомольскай ячейканы тэриллибитэ. Кини бэйэтэ секретарынан быыбарданан түөрт сыл үлэлэбитэ.

Кэнниин сылларга комсомолга элбэх ыччат киирбитэ. Олортон Брыскаев Д., Соловьев С. Массаев Р., Ефимова А. уонна, Федоров Д., Сергеев Д. П кыйыл комуустээх Алданнга, оттон Массаев Е., Федоров Г. Аҥма совхозуттар бурдук хомуурдар үлэҕэ барбыттара.

Оччолорго мин учууталлыыр этим, комсомольскай тэриллэ үлэтигэр быыччы кыттарым. Нэйилиэккэ, партийнай тэриллэ суох эрдэбинэ, маассаны баһылыыр-көҺүлүүр, салайар күүһүнэн комсомол буолара. Комсомолецтар бөртээхэй агитатордар, тэриллэччилэр этилэр, үөрэҕа суохтары үөрэхтээһиккэ, чэгиэн-чэбдик олоҕу пропагандалаһыыга, колхозу тэриллэтэхаһаайыстыбаҕа өттүнэн бөҕэргэтүүгэ үгүс соруктаах тэриллэр уонна иитэр үлэни ыыталлара.

Оччотообу комсомолецтар үлэһиттэр мунньахтарыгар саҥаҕа, кэскиллээхэ ыҥыран уоттаах-толоннооох, дьону мөҕүүлэр тыллары этэллэрэ, критиканы уонна бэйэни критикалаһыыны киэҥник тэнитиллэрэ.

Василий Михайлович Яковлев кэнэт комсомолецтарыттан 27 киһи ыраах үлэлэргэ сылдьан Аҕа дойдуну көмүскүүр таммакка үлэлээн сутуурааннаах сылларын туораппыттара. Мин ол кэмтэн 1944 сылы ордук сөҥүччү өйдүүбүн. Колхозтаахтар, Бүтүн Союзтаабы куоталаһыыга кыттан, сааскы ыһыыга үчүгэйдик бэлэмнэммиттэрэ, атроном дьаһалларын күргүөмнээх субуотуньуктарынан толорторуорматын биэс бүктэн ордук толорбута, Беляев Г. күҥүгэ 3000 түүтэҕи кылаатаабыта ор бириэмэҕэ нэпсээҥнэ, холбурга сылдьыбыта. Хомуурга күҥүгэ 0,48 гектарга тиийэ сири сиэрилэн быһар чулуу ыччаттар бааллара. Итиэ дьыл колхозтаах хоһууттар 16 хонук устатыгар 480 тонна оту соҕотуоналаан республикаҕа бастаабыта. Оттон комсомолец Брыскаев Т. механизированнай звенота 1968 сыллаахха киһи баһыгар 110 тонна оту бэлэмнээн эмиэ үрдүк көрдөрүүнү ситиспитэ. Сүөсүһүттэртэн Тайҕа Төрдүн фермаҕын эдэр ыанньыксыттара коммунистическай үлэ коллективын аатын бастакынан ылбыттара.

Аҕа кэлүөнэ үлэҕэ үтүө үгэстэрин эстафетатын Субуруускай аатынан совхоз Соловьевтааҕы отделениетын эдэр ыччата эрэллээхтик ылдьа иһэр. Комсомол иҥиэнит, үүнээрбит чулуу дьоно социалистическай куоталаһыы знамятын күөрэччи көтөҕөллөр. ССКП райкомун чилиэнэ И. И. Сергеев салайар механизированнай звенота кэнники сылларга от хомуурдар ороҕуонга бастаан иһэр. 1976 сыллаахха хас биирдии киһитигэр 181 тонна оту соҕотуоналаан рекорду олохтообута. «Сарданга» комсомольскай-ыччат фермаҕа ороҕуонааҕы Совет депутата, Герой-ийэ А. Л. Сергеева салайар. Бу коллектив үүт ыамыгар үрдүк көрдөрүүлэри ситиһэн совхозка эрэ буолбакка, ороҕуонга эмиэ бастакы саҥаҕа иһэр.

Онус пятилетка ударнай сылыгар Мырылаҕа эдэр сааһа ЫБСЛКС 60 сыла туолар үөрүүлээх юбилейын достойнайдык көрсөргө сорунтаннаҕа дьулуурдаахтык үлэлиир.

П. М. ВАСИЛЬЕВ,
үлэ ветерана. Саха АССР оскуолатын үөрэтиллэр учуутала.

БАШКИРИЯ ЛИТЕРАТУРАТЫН УОННА ИСКУССТВОТЫН КҮННЭРЭ

ДОҕОРДОҺУУ БЫҺААҺЫННЬЫГА

Бэс ыйын 18—26 күннэригэр Саха республикатыгар Башкирия литературатын уонна искусствотын күннэрэ ыытыллан эрэллэр.

Саха сириттэн Башкирия ырааҕа. Ол гынан баран, бу норуоттар бэрт эрдэттэн доҕордоһолуу автономнай республикалар диэн ардыларыгар экономическай уонна культурнай сибээстэр бөҕө ураҺтаран эрдэхтэрэ. Башкирия молоотара бөҺүгэйдэхтэрэ таҺын кэрэхсэтэр кытталлар, бырааттыы республика специалистэрэ Саха сиригэр маҥнайгы газопроводу тутуу кэмэлэспүттэрэ.

Автономнай республикалар икки ардыларыгар культурнай эйгэнэн сыныйан улам кэҥээн иҥэр алта сылаатыта Башкирияҕа Саха АССР литературатын уонна искусствотын Күннэрэ ыытыллыбыттара. Оннооҕор Саха драматическай уонна музыкальнай театрдара, Тезвидиенэн уонна радиоҕа бөҕүнү комитетын хора уонна оркестра, эстраднай бригэдэ, уус-уран самодеятельность коллективтара, суруйааччылар, художниктар, композитордар уонна мелодистар улахан бөлүктэрэ бара сылдьыбыта. Салават дойдутуттар куораттар уонна сэдиэньэлэр үлэһиттэрин, үөрэх заведениеларын студеннарын уонна үөрэнээччилэрин кытта үгүс итии көрсүһүүлэр буолбуттара.

1973 сыллаахха Саха сиригэр Башкирия литературатын Күннэрэ буолан аастыттара. Биһиэхэ СССР уонна РСФСР Государственнай бириэмийэлэрин лауреата, Башкирскай АССР народнай поэта Мустай Карим салайааччылаах бырааттыы республика суруйааччыларын бөлөҕө ыалдьыттаабыта.

Балары таҺынан литература уонна искусство үлэһиттэрэ хардарыта сыҺыаннаҺы атын формаларын эмиэ туһаналлар. Саха государственнай драматическай театрын спенатыгар Мустай Карим «Ый өлөр түүнүгэр» уонна «Салават» диэн пьесалара туруоруллаллар. Башкирскай суруйааччылара биһиги литературдарбыт айымньыларын тылбаастыыллар. Уфаҕа тахсар «Агидель» сурунаалга саха литературатын тылбаастаммыт кэпсээннэр уонна хоһоондор бэчээттэнэллэр. «Хотугу сулус» уонна «Полярная звезда» сурунааллар Башкирия поэттарын уонна суруйааччыларын айымньыларын эмиэ бэчээттиллэр.

Доҕордоһуу салгыы сайдыытыгар субу аҕай саҕаламмыт Саха сиригэр Башкирскай АССР литературатын уонна искусствотын Күннэрэ улахан миэстэни ылыахтара. Бэс ыйын 17 күнүгэр Агидель кытылыттан салгын хардаҕыла бырааттыы республика литературатын уонна искусствотын үлэһиттэрин улахан бөлөҕүн ааллыа. Делегацияны ССКП Башкирскай обкомун культураҕа отделын сэбиэдиссэйэ К. Г. Тухватуллина салайар. Делегация составыгар Башкирскай АССР народнай үөкүүтүн государственнай ансамблын, БАССР хоровой капеллатын, искусство маастардарын, эстрада коллективын артистара, суруйааччылар, композитордар, художниктар баалларын кириэлэр республика куораттарыгар уонна ороҥуоннарыгар сылдьан бөҕүлэрин айсо талааннарын көрдэрүөхтэрэ, бэйэ идеэлэхтэрин, норуот таҺаайыстыбатын араас салааларын үлэһиттэрин кытта көрсөн кэпсэтиэхтэрэ. Ыалдьыттар биир бөлөхтөрө—суруйааччылар уонна художниктар биһиги ороҥуоммутугар эмиэ таарыйыахтара.

Назар НАДЖИМИ.

УФА. Башкир норуотун национальнай героя Салават Юлаевка паамятынньык.

П. ОКОНЕШНИКОВ фотота.

Александр ФИЛИППОВ.

БЭЛЭХ

Хаданаа күөҕэ Агидель—
Хаарыанаах мин биһигим.
Болуоннар күөрэгнэннитиг,
Долгуннуная саба биэрбитиг,
Эмчиттэрэн да дьиктитик.

Эрдэ баасныы эмтээбитиг,
Уолгуная аҕыр эн миигин,
Ис сүрэхпиттэн этабин,
Быһыт бетон диэтэтин
Мин эйиэхэ бэлэхтиэбим.
Куттаммыттыы көрүмэ,
Кэтиллимэ тааска кэлэн:
Эн сүүмпүүр сүһүөгүн
Эриэккэстик бетону кууспун.

Мустай КАРИМ,
Башкирия народнай поэта.

ХХХ

Өйдөох кыҥаҕэ кистэлбин эттим,
Бэйэ кыҥаҕабын билинним,
Бэрдэх тоту сонно [illegible],
Миигин ролугар кубулутта.
Аҕаарыгар кистэлбик эттим,
Кистэлбин кинньохэ эрэммин,
Алаҕаскар, сонно тутатына,
Миигин кулуҥка кубулутта.

Наҕар НАДЖИМИ.

ХАТЫҢ

Кыргыс хаана кыысыт сиригэр,
Айан суолун аҕыс аттыгар:
Буойун ургуоҕун үрдүгэр
Үрүҥ хатыҥ үүнэн турар.
Саас эрдэ күөҕүнэн нуосхайар,
Күһүн комуһуннан күлүмнүүр,
От ыйын уоттаах күйааһыгар
Күлүгэр айанныт сөрүүкүүр.
Сэрии этиигин суоһун биэбит,
Кинэн истиэн суол тоҕойугар—
Лаборатын кырыска тиэрдибит
Хатыҥ ытык үрдэн таһыгар.
Күн, көҥүл истиэбин буоругар
Буойун салгаат ургуоҕа сытар.
Хайдах эрэ миэхэ, саҥаабар,
Хатыҥы күүгэ иҥи уммут.
Сайыгыгы күйэс дэлбэрыгар
Ол күбүгэйэ хамсыы турбут.

Александр ФИЛИППОВ.

Тэрээһини тупсарыахха

Уу суолунан Мыҥдаҕаайыга 18 тыһ. тонна таҺаҕас аҕалыллына. Ороҥуон совхозтарыгар уонна тэриллэлэригэр араас тутуу матырыйааллара, табаар, бородуукта тиэйилиннэ. Кэлбит баржалар ый аҥарын устата суокэнэн бүттүлэр уонна уу бытаанык түһэн ханнык да ингинээ суох төнүннүлэр.

Ол эрээри атаҕастар суох буолбатахтар. Сорох совхозтар куруусчуттары ситэ-хото ыыппатахтар. Баржалар тохтуур сирдэригэр аналлаах муосталар суохтар. Совхозтар, тэриллэлэр үлэлиир аналсирдэрэ ыйылыыбатахтар. Ыскылаатар биэрэктэн олус ыраахтар, оннооҕор ардыларынааҕы суоллар көрдөбүлгэ толору эппэтиннирдик оҥоһуллубатахтар.

Табаары суокэнэ ирдүк тэрээһиниэхтэн Карл Маркс аатынан совхоз туруона. Бу совхоз үлэ маҥнайгы күн, иэриттэн сууканы эргичи үлэлээһини тэрийэн, баржаны туппат түһүгэр дьиҥнээхтик кыһанна. Атын совхозтар итинник кэлэр сылларга холобур оҥостуох тустаахтар.

Райпо бырабыыланньата таҺаҕаһы суокэнэн тэрээһини үлэтин балачча ыыта сатаабыт диэххэ сөп. Ол эрээри баржалар нанаттарын баайар остоолболор суохтар. Муосталар оҥоһуллубатах түбэһиэх тохтуулар, ол буоланнар баржалар хайа ийин сороҕор чаардаан хаалаллар. Гостиница, остолобуой суокуттан, сибэкки мөлтөҕүттэн үлэһиттэр улаханнык эрэйдэнилэр. Кэлэр өттүгэр ити учуоттанара наада. Үлэ кэмигэр бэрэдэги кэһии, арыгылааһын түбэлтэлэрэ биллиэн диэн көстүөхтэриллэр.

Оннооҕор кэлэр сылларга тэрээһини өссө тупсарар, быйылгы итэҕэстэри хатылаабат дьаһаллары ылыахха. Уу суолун үлэһиттэрин оттуларыттан итэҕэстэри быһаҕастары совхозтар, тэриллэлэр салайааччылара биһиэхэ биллэрэргитигэр көрдөбүт.

И. УВАРОВСКАЙ,
Хандыга бириистэнин начальнигын солбуйаччы.

Мэччирэҥ ыйдарыгар—өлгөм үүтү, элбэх эти

ҮРДҮК СОРУКТАРЫ ТУРУОРУНАН

ССКП КК, СССР Министрдэрин Советын, ПСБСКС уонна ЫБСЛКС КК Кыһыл знамяларын тутан туран, Эрилик Эристин аатынан совхоз рабочайдара онус пятилетка ударнай сылыгар үрдэтиллибит эбэһээтэлистибэни ылыммыттара.

Совхоз быйылгы дыл бэс ыйыгар былаанын сүүмүнэн толордо. Үүтү калонойдаан 131,5, государствоҕа атыылааһын 100,6, эти туттарыы сыл аҥарынааҕы былаана 102,7 бырыһыан. Түүлэри соготуоҥкалааһын икки кварталлаах сорудаҕа 2,9 тогул толорулуннулар.

Миэстэҕэ от мөлтөхтүк үүнэн ааспыт кыһын үс ороҥуонунан тарҕанан кыстаппыт. Сүүсүһүттэр дьулуурдарынан 8 ыйга бириэмэ бороскуну 105,5 кг төлөһүттүбүт. Үүтү ыаһыгга «Юбилейный», Эбэ комсомольскай ыччат коллективтара үрдүк көрдөрүүлэри ситистилэр. Ыччат наставниктара А. Т. Кузьмина, О. Д. Луковцева, Е. М. Кузьмина ордук үрдүк көрдөрүүлэри ситиһан, биир идеэлээхтэрин кэтэрдүүллэр. Кыстык ыйдарыгар социалистическай куоталаһыыта Чакыр, Хадаар отделениелара совхозка бастаатылар. Нуоҕара үрдэр Хадаар, Хоптоҕо, Чакыр отделениеларын фермалара ыччат наставниктара К. А. Григорьева, Ф. Н. Григорьева, С. П. Андреев кунчэтэ кэмэлэрүнэн суеһүү көрүүгэ-истиигэ дьаныардаахтык үлэлээтилэр. М. Р. Климов, П. И. Романов ыччат сылгы кыстыгар балачча ситиһиилэннилэр.

Ол эрээри суеһүттэн аҥы-үөлү ылыыга ааспыт сыллааҕы кэрдөрүүлэри битигэр тиийбэтибит. Ааспыт дыл бэс ыйын түмүгэр тэҥнэтэххэ, үүт ыама 22 тоннанан бириэмэ ынахтан ыам 39 килограммынан, үүтү государствоҕа атыылааһын 109 тоннанан таҥнары түстэ. Үүт ыамын ордук улаханнык Хайахсыт, Хоптоҕо отделениелара таҥнары түһэрдилэр.

Ааспыт күһүн ынаҕы «Сардаҥа», «Сэмэн үрэҕэ», Аҕас Күөлэ, Лампа фермалара ордук үгүстүк уоллаппыттара. 102 ынаҺыксыттан 49 кыстык былааннарын толорботулар.

Ынаҕы салтарыы, искусственнай сиэмэлээһини хойутаппыттан саасны өттүгэр төрөөһүн аҕыйах буолла. Онон үүт кыайан ыаммата. Ынах кытараанына ааспыт сыллардаан элбээтэ. Бу ыйга киирэн баран искусственнай сиэмэлээһини графика эмиэ тутуһуллубакка ыһар. Ураты болдомто итиннэхэ уонна аҥыы төрүүр тиэнэлэри ууланнарыыга уурулуохтаах.

Кыстык кэмигэр элбэх ынах, сылгы суеһу көмөнэн өлүө. Итиннэн 13 тыһ. солкуобайдаах ночоокко тэбилиннибит. Бу боппуруоска быһаарылаах дьаһаллары ылахпытына сатанар.

Сайылыкка тахсыыга эрдэттэн бэлэмнэммиппит. Сири-Холлоос, Хара Хомустаах, Самнаҕайдаах, Балыттыма, Мара сайылыктарыгар механическай ыаһыны киллэрдибит. 13 ферматтан уонтуттар механическай ыаһын киллэрилиннэ.

Сайыгыгы ыйдарга хас биирдии ынахпытыттан 1010 кг үүтү ыахтаахпыт. Барыы ыаннЬыксыттар үрдэтиллибит эбэһээтэлистибэлэри ылыннылар. Туруоруммут соруктара ааспыт сыллааҕы мэччиҥэн ыйдарынааҕар 91 кг-нан үрдүк. Сири-Холлоос ферма коллектива фуражнай ынах ахсыттан түөрт ыйга 1200 кг үүтү ыырга сорук туруорунан ороҥуонтан ыгырыы таһаарда. Сэмэн Сайылыга 1170, Бырыы, Боҕомо—1100 кг үүтү ыахтара.

Бу күннэр көрдөрүүлэрэ ааспыт сайын бастакы күннэриэхэрэ намыһах. Онон ыанар ынахтарга 50—60 кг убаҕас коонньөрбөкү сиэтэн, ынах сүүрүүтүн таһаарбакка, сиэнньэ массаччаанны этэттэһиини, режимы булгуччу тутуһан ыамы үрдэтэхпитинэ табыллар. Төрөөбүт тыһаластары, тиэнэлэри бастыын ыахпытын наада.

Бэс ыйга үүт табаарыныаҥа баара-суога 59 бырыһыанга тэҥнэтэ. Ыаммыт үүттэн Хоптоҕо 61, Чакыр 54 бырыһыанын эрэ туттардылар. Итин үрдүнэн ньирэйга ыһэрдин салбана турар. Ону тохтотон сайыгыгы ыйдарга ыанар үүт 90—92 бырыһыанын государствоҕа туттарыахтаахпыт. Барыы ыаннЬыксыттар ахчыттар иннилэригэр үүт хаачыстыбатын туһсарар, сыата 4 бырыһыаннан итэҕэһэ суох буоларын ситиһэр соругу туруорабыт. Мэччиҥэн ыйдарыгар бостууктар эппиэтинэстэрин күүлүрдүү бастаҥы учаастаах соруктутунан буолар.

Ааспыт сайын сөптөах көрүү-истии олохтоммоҥко, күһүнүгэр бороскуну олүүтэ элбэх этэ. Быйыл сайын ону хатылаабатахпытына, биирдии ыччат суеһүнү 70 кг толөһүттэхпитинэ сөп.

Былааннары толоруурга кадрдары олохсутан үлэлэтии улахан суолталаах. Орто оскуола кэнниттэн ыччат производствоҕа быһаччы үлэлээһиҥэ үтүө үгэскэ кубулуйда. Үгүстэр балтараа сыл үлэлээт куота турбаттар үстүүтүөртүү сыл үлэлиллэр. Евдокия Григорьева, Ирина Адамова, Варвара Кузьмина 4—7 сыл үлэлэтилэр. «ЫБСЛКС 50 сыла» ферма старшайа Ульяна Харитонова үһүс сылын үлэлиргэ баҕатын биллэрдэ. Чурапчы орто оскуолатын Х «а» кылааҥа Хадаар, Чакыр отделениеларын кытта шефтэһэн сыллата элбэх кэмэнэ онороо кэрэхсэбилдээх. Кинилэртэн Елена Эверстова, Матрена Шестакова комсомол 60 сыла туолар юбилейыгар диэри хаалан үлэлиргэ быһаарымматтара биирдэннэн соп.

Сайын саҕаланыыта ураты ньуоан буолла. Бу суеһүттэн аҥы-үөлү ылыыга ыарахаттары үөскэтэр. Итинэн бастыҥ опыт ситиһиилэрин кизнэнник туһанан, бэриллибит былааннары бүлгуччу толоорго дьулуһуохтаахпыт.

С. СЕРГЕЕВ,
совхоз директора.

Сүбүрүүскай аатыман совхоз Хатыгыстаабыт [illegible] кэрэхсиллэр кэрэхсиллэ Кривошапкиннар 70 ыйдарын көрөллөр-истиллэр.

СИММОККА: С. С. Кривошапкин ньирэйдарын [illegible] крестьянскай үүтү ыһэрдэр.

П. ОКОНЕШНИКОВ фотота.

КҮҮС УОННА СЫЛБЫРҐА УМСУГУТАР КӨСТҮҮТЭ

Оройуоммут сайынгы спартакиадатыттан

Бүтүн сыл устата нэһилиэктэриттэн ыытылларыгар оройуон комплексный спартакиадатын бүтэһиктээх түмүктэрэ таһаарылынылар. Бүтэһик очкелары сайынгы спартакиада сүрүйдэ. Спорт 14 көрүнүөр сүүһүнэн спортсмен хас биирдии сөҥүүндэ, сантиметр, очко ыйын туруулаһан киристилэр.

Сайынгы спартакиадаҕа, куруук буоларын курдук, **чэпчэки атлетикэҕа** күрэхтэһиилэртэн саҕаланна.

Үөһүү ойор секторга национальнай ыстанньыларга республика бинир чулуу спортсмена, РСФСР уонна Саха АССР спордун маастара Николай Адамов (Чакыр) тахсыытын көрөөччүлэр улахан сэргэҕэлэҥнэннэн көрсөллөр. Атлет умса көрүйэн турбахтаат, сыыйа эбэн, сүүрэн эрэстэҕэт, эрчимнээхтик ойон кыырайар. «Адамов кердөрүүтэ 5 метр 97 сантиметр. Бу — оройуон саҥа рекордэ» — диэн информатор судьуйа кэтэнэрэнтин көрөөчүлэр сэргэҕэ иэстэллэр. Итэ курдук спартакиадаҕа саҕаланыытыгар саҥа рекорд олохтоохор. Николай 1975 сыллаахха йэтиннээҕэр оссо ырааты ойон турар: 6 м 47 см.

Күрэхтэһиҥ бу көрүүлэр 5 м 45 см **түһэн** оройуон бинир эдэр кэскиллээх спортсмена, Хоптоҕо представителэ Иван Чиркоев иккис миэстэни ылла. Үсүһүнэн Хатылыттан 5 м 40 см түспүт Афанасий Кузьмин буолар.

Үстэ тохтуруйэн ойуута эмиэ Н. Адамов чемпионнаата. Кини кердөрүүтэ 12 м 78 см. Кини былырыын итиннэ көрөөчүлэрэ Адамовтан 21 см хаалан Одьулуун представителэ Д. Захаров иккис, 11 м 96 см түспүт Чурапчы үөрэнээччитэ Витя Оконешников үһүс буолуталаатылар.

Кыргыттар үһүү ойуулардыгар Чурапчытыттан үөрэнээччи Аня Гоголева 4 м 12 см кердөрүүлэнэн бастаата. Иккис, үһүс миэстэлэргэ Лиза Бубякина (Бөлтөҥо), Ира Филиппова (Чурапчы) тахсаллар. Кинилэр иккиэн быйыл ахсыс кылааһы бүтэрдилэр.

Эр дьон **100 уонна 200 метр** дистанцияларга сүүрүүлэригэр Болугуртан Константин Сидоров эрэллээхтик бастаталаата. Кини бириэмэлэрэ 12,0 уонна 25,8 сек. Ити сүүрүүлэргэ бириистээх миэстэрэ Хоптоҕоттон Егор Эверстов уонна Чурапчы үөрэнээччитэ Октябрь Семенов киристилэр.

Дьахталлар **100 уонна 200 метргэ** сүүрүүлэригэр Чурапчыттан Ира Филиппова, Аня Гоголева утарылаһааччыл а р ы н л е н н а сабырыйан, чемпионнаатылар. Кыргыттар бириэмэлэрэ 14,0 сек. уонна 30,6 сек. Ира итинн таһыгар 400 м. дистанцияҕа бастаата. Оттон **800 м**, сүүрүүтэ ыыйбыт Валентина Платонова (Хоптоҕо) Нерюнгри куорат комсомолун аналлаах биринҥи хаһаайкатынан буолла. Кини кэнниттэн Саргы Сылгытына (Хоптоҕо), Евдокия Картузова (Хатылы) бириистээх миэстэҕэ тахыстылар.

800 метргэ сүүрүүгэ Хоптоҕо представителэ Кирилл Монастырев бастаата. Бириэмэтэ 2,13 мин. Кини ити иннинэ **400 м.** сиргэ Болугур быыйа Н. Неустроевка 1,8 сек. куоттаран, биэтэннэ иккиҥниэн тахсыбыта.

Эр дьон **1500 уонна 5000 метр** дистанцияҕа сырсыларыгар, аатырларионов суоҕар, эдэр кэскиллээх сүүрүк Гаврил Нохтуйскай тэҥнээбин булбата. Кинилэхэ эмиэ Нерюнгри комсомолун аналлаах биринҥэ туттарылынна.

100х4 эстафетаҕа эр дьоҥҥо хоптоҕолор, дьахталларга оройуон кинин спортсменнаалара кыайдылар. **Урдугу көтүүгэ** Н. Адамов чемпионнаата. Кердөрүүтэ самэй — 1,5 м.

Онон чэпчэки атлетикаҕа 45 очколаах Хоптоҕо нэһилиэгин хамаандата кыахтаахтык бастаата. Иккискэ — хайахсыттар, үһүскэ — оройуон кининэ. Бу көрүнүгэ о. д. а. үөрэнээччилэр кыттыылара спартакиаданы биллэрдик сэргэхситтэ.

Гиряны анньыыга таһыччы кердөрүү суох буолла. 60 кг-на диэри ыйаһыннаахтарга Хатылы представителэ Петр Наумов спартакиада чемпионун аатын ылла. Бахсыттан А. Попов, Сылаҥтан А. Макаров призердарынан буоллулар.

70 кг диэри ыйаһыннаахтарга бэрт хатыылыылаах киирсии түмүгэр Одьулуун күүстээҕэ Егор Оконешников бастаата. Былырыын аннынан ыйаһыҥҥа чемпионнаабыт Е. Шеломов (Чурапчы) иккис, С. Диаконобулов (Сылаҥ) үһүс миэстэлэннилэр.

82 кг диэри категорияҕа былырыыҥҥы чемпион Михаил Барашков (Бахсы) аатын түһэн биэрбэтэ, эмиэ ыыйда. Одьулуун бөҕөнө Д. Захаров уонна Н. Оконешников иккис, үһүс буоллулар.

Ыарахан ыйаһыҥҥа (82 кг-тан үөһэ) Хайахсыт бухатыыра Николай Митин, Болугуртан П. Калачев уонна Одьулуун представителэ К. Унхеев үс бастаны миэстэлэри ылаттаатылар.

Бу көрүнүгэ түмүгэр хамаанданан Бахсы күүстээхтэрэ ыыйыылаабыттан таҕыстылар. Хайахсыттар иккис, одьулуулар үһүс миэстэлэргэ тиксистилэр.

Спорт национальнай ыстанньыларыгар биинги спортсменнарбыт, биллэрин курдук, аастыт өттүгэр республикаҕа күүстээхтэр ахсааннарыгар сылдьыбыттара. Быйылгы спартакиадаҕа ыллыйар кырдалга икки маастар таҕыста. Күүтүллүбүтүн курдук, кинилэр бэйэлэрин аттарын түһэн биэрбэтилэр, эрэллээхтик бастаталар.

Кылыыга Николай Адамов оруобуна 41 м. түһэн, атыттары ыраатыан бырахта. Ити кини былырыыҥҥы кердөрүүтүттэн 34 см-нан намыһах. Эдэр спортсмен И. Чиркоев 38 м. 41 см кылыйда. Хоптоҕоттон Н. Филиппов 37 м. 85 см түһэн үһүс призерунан буолла. Атын уолаттарбыт кердөрүүлэрэ сэмэй.

Ыстангаҕа Н. Адамов иккис биэрбэтэ, 39 м. 45 см туста. Былырыын Манчаары Баһылай биринҥэр 41 м. 56 см түспүтүн санаттахха, бу кердөрүү намыһах, ол эрээри аастыт сыл спар- [illegible] 10 см-нан ордук. Иккис буолбут И. Чиркоев 36 м. 27 см ыстанна. Үсүһү 35,60 см түһэн Саха АССР спордун маастара Дмитрий Эверстов буолла.

Ол оннугар Д. Эверстов бэйэтин собулүүр уонна ордук үрдүк кердөрүүлэри ситиһэр көрүнүр, куобахха, 35 м. 25 см кыырайан кыахтаахтык бастаата. Маастар былырыыны кердөрүүтэ 36 м. 19 см этэ. Н. Адамов 34 м. 60 см түһэн иккис кердөрүүлэниэ. Үсүһү Хатылыттан киирбит спортсмен М. Федоров (33 м. 53 см) ылла.

Национальнай ойууларгa Хоптоҕо нэһилиэгин уолаттара бастаннар кубогынан наҕараадаланнылар. Иккис миэстэҕэ Хайахсыт, үһүскэ Чакыр хамаандалара таҕыстылар.

Спартакиадаҕа **хапса, ҕайдаһан туттууга** туорт ыйаһыҥҥа 45 бөҕөс түһүлгэҕэ таҕыста. Кыттааччылар ортолоругар көҥүл туттууга икки СССР спордун маастарлара баалаар. Оройуон сорох күүстээх бөҕөстөрө Н. Тарскай биринҥи финалыгар Майаҕа баран **туралларг. Ол гынан баран** спорду таптаччылар бэрт тыҥаһыннаах хапсыһыылары көрдүлэр.

Аан бастаан 60 кг-на диэри ыйаһыннаахтар тахсаллар. Варыта 12 туттуук күөн көрсубуттэриттэн Хатылыттан спортсмен Афанасий Габышев бары утарылаһааччыларыгар буору харбатан спартакиада чемпионун аатын ылла. Иккис миэстэни көҥүл туттуута спорт маастарыгар кандидат Гаврил Дмитриев (Хоптоҕо) ылла. Аастыт сылларааҥы чемпион Гаврил Захаров (Кытаанах) үһүс миэстэлэннэ.

70 килограмна диэри ыйаһыннаахтарга 11 бөҕөс түһүннэ. Эмиэ Хатылы представителэ маастарга кандидат Николай Соловьев бастаны миэстэни ылла. Оройуон кинин бөҕөнө Егор Шеломов иккис призерынан буолла. Бу ыйаһыҥҥа Сылаҥ нэһилиэгин эдэр спортсмена Кирилл Макаров үһүс миэстэҕэ таҕыста.

Итиэннэ үөһэ 80 кг-на диэри ыйаһыннаах бөҕөстөргө биллиилээх туттуук, спорт маастарыгар кандидат Петр Шестаков (оройуон кининтэн) эрэллээхтик бастаата. Николай Оконешников (Хайахсыт) спартакиада иккис призерун аатын ылары ситистэ. Хоптоҕо күүстээҕэ Иван Капитонов үһүс миэстэлэннэ.

Ыарахан ыйаһыннаахтарга 5 кинн туһунна. Чакыр представителэ спорт маастара Афанасий Матвеев утарылаһааччыларын **кыайа-хото** туран **кыахтаахтык чемпионнаата**. Сидор Попов (Бахсы), Юрий Сарсадскай (Одьулуун) спартакиада призердарынан буоллулар.

Хапсарайга хамаанданан түмүккэ 18-очколаах оройуон кинин бөҕөстөрө бастаны миэстэни ылары ситистилэр. Кинилэргэ эмиэ кубок туттарылынна. Иккис миэстэҕэ чыырдар, үһүскэ одьулуунар таҕыстылар.

Волейболга икки күн устата түөрт площадкаҕа тыҥаһыннаах киирсиилэр тохтообокко бардылар. Уолаттарга спартакиада былаһын тухары бинир тэҥ оонньууну көрдөрбүт Хоптоҕо волейболистарын хамаандата иккис сылын субуруччу бастаата. Иккис миэстэни оройуон сүүмэрдэммит хамаандатын оонньоочуута Захар Федоров капитаанаах Соловьев нэһилиэгин спортсменнара ылылар. Кинилэр былыргы иккистээбит хатылыларын быыл үһүскэ түгүрүйдүлэр.

Дьахталларга Одьулуун волейболистканнара спартакиада ыыйылаахтарынан буоллулар. Иккискэ Сылаҥ, үһүскэ Хоптоҕо кыргыттара таҕыстылар.

Онон уонсай түмүккэ волейболга Хоптоҕо нэһилиэгэ бастаан кубогы ылла. Хатылылар иккис, одьулуунар үһүс буолулар. Оройуон кинин хамаандалара миэстэлэс. ытэхтэрэ көрөөчүлэри астынарбата.

Уруут билтэриллибитин курдук, Хатылы нэһилиэгэ оройуон комплексный спартакиадатыгар бастаан көһөрүллэ сылдьар улахан кубок хаһаайынынан буолла. Иккис миэстэҕэ оройуон кинин, оттон кинилэртэн баара-суоҕа очко аҥарыгын хаалбыт Одьулуун хамаандата үһүс миэстэҕэ таҕыста. Үһүс миэстэлээхтэртэн хайахсыттар эҥин очко эрэ аҥарыгын хаалларбыт.

Кыттааччыттан ахсаанынан урукку сылларгаҕар спартакиада ордук буолла. Ол эрээри тэрээһиннэргэр, хомойуох иҥин, итэҕэстэн саҕаланнылар. Бэлиэтэнэр наада. Икки күннээх күрэхтэһиҥ былаһын тухары сүүһүнэн көрөөчүлэр стадион ортотугар суулаһа сылдьан спортсменнары да, трибуналарга да олорөөчүлэры улаханнык мэһэйдээтилэр. Сорох тэҥнэргэ спортсменнар кердөрүүлэриҥ информатордар тутатына дьоҥҥо билиһиннэрбэтилэр, күрэхтэһээччилэртэн единай форма ирдэммэтэ, көрөөчүлэр бэрэппэтэ суохтарыттан стадион иһэ утах бытыылыларынан, о. д. а. боҕунэн туолла, сорох хамаандалар түмүк таһаарылла иликтэрэ барыталаан хааллылар, кыайыылаахтары ахсаарбыт грамоталарынан эрэ наҕараадаланнылар дьону астынарбата. Күрэхтэһиҥ кэмигэр итиннэ да атын итэҕэстэр бааллара көҥүннэ. Иниициатив итиэннэ учуоттуоллуктарын наада.

С. ПОПОВ.

СИММОККА: Е. И. Курашов ойуонан Чурапчы о. т. оскуолатын ахсыс кылааһын киирсиитигэ Ира Филиппова сүүрүүлэргэ ситиһиилээхтик кыттыбыт.

СИММОККА: сиргэ анньыыга 82 кг-на диэри ыйаһыннаахтарга чемпион Карл Маркс аатынан совхоз Бахсыгаары отделениетын рабочайа Михаил Барашков.

Редактор **А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.**

Пассажирдар истиилэригэр

Бас ыйын 20 күнүттэн саҕаламан Чурапчы—Маҕан—Чурапчы маршрутуттар маннык ыыларгэстэр толорулуоллар:

823/824 Маҕаттан көтүүтэ сиргэ	9 чаас 20 мүн.
825/826	күнүс 11 чаас 20 мүн.
827/828	күнүс 1 чаас 50 мүн.
829/830	күнүс 3 чаас 50 мүн.
831/832	киэһэ 5 чаас 20 мүн.
843/844	күнүс 3 чаас 50 мүн.
845/846	киэһэ 6 чаас 40 мүн.

Чурапчы—Мырыла—Чурапчы маршрутуттар ыыларэ бастаны, үһүс, баҕас күннэригэр АН-2 самолет сиргэлэрдэ 10 чаас 30 мүн. көтөр.

АЭРОПОРТ АДМИНИСТРАЦИЯТА.

ССКП райкома, Карл Маркс аатынан совхоз Одьулуунналаах отделениетын партийнай тэриллэтин секретарыгар Н. П. Тарасовка кини таптыыр кэргэнэ

БАРАШКОВА Евдокия Самойловна

эмиэнэ ыалдьан өлбүтүнэн сибээстээн кутурҕаннаах тиэрдэр.

Карл Маркс аатынан совхоз дирекцията, парткома, профсоюз рабочкома, Одьулуун гельсоветын исполкома, отделение салалтата совхоз ыллаабыт экономиҥа Тарасов Николай Петровичка кини кэргэнэ

БАРАШКОВА Евдокия Самойловна

эдэр сиэбигар ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн бөҕөлөрүн дириҥ кутурҕаннарын биллэроллор.

Таптыыр ийэбит, эбэбит, эдэйиибит, аймахпыт, колхозунай тутуу ветерана

МОСКВИНА Мария Софроновна

үйэннэк мараханнык ыалдьан өлбүтүн бөҕүөннүк барыы билэр дьонугар ийитиннэрэбит.

Оболоро, сиэннэрэ, бэлистэрэ, аймахтара.

БИНИГИ АДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700, Чурапчы с., Карл Маркс уул., 12, ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор 21-395, отделлар—21-495 уоттан — 21-305.

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 60849. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 усл. печ. лист. № ЗАКАЗА 74

ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ. с. Чурапча, ул. К. Маркса, 12. Тираж 2945